

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 20 grudnia 2024 r.

WK-IV.431.1.29.2024

Pani

Dorota Lisicka

Burmistrz Gminy Tarczyn

Urząd Miejski w Tarczynie

ul. Juliana Stępkowskiego 17

05-555 Tarczyn

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² kontrolerzy: Jakub Wlazło i Kamila Grabuś – starsi inspektorzy wojewódzcy w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), przeprowadzili w dniach od 4 do 20 września 2024 r., kontrolę problemową w Gminie Tarczyn z siedzibą Urzędu Miejskiego w Tarczynie pod adresem ul. Juliana Stępkowskiego 17, 05-555 Tarczyn.

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość wykorzystania środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej z przeznaczeniem na zasiłki celowe dla cudzoziemców zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 8 ustawy o pomocy społecznej³ – rok 2023.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. oraz zdarzeń wcześniejszych/późniejszych, mających wpływ na kontrolowaną działalność.

¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.) – dalej ustawa o finansach publicznych.

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 224) – dalej ustawa o kontroli w administracji rządowej.

³ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.) – dalej ustawa o pomocy społecznej.

W okresie objętym kontrolą funkcję Burmistrza Tarczyna pełniła Pani Barbara Galicz⁴.

(Akta kontroli str.: 4-21, 34)

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 17 grudnia 2024 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Pani **wystąpienie pokontrolne**.

Podsumowując wyniki kontroli, prawidłowość wykorzystania środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej z przeznaczeniem na zasiłki celowe dla cudzoziemców zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 8 ustawy o pomocy społecznej w 2023 roku, ocenia się:

pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące ustalenia kontroli:

I. W zakresie organizacji realizacji zadania oraz gospodarki finansowej.

1. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnienie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (dalej zadanie) należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę, zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 8 ustawy o pomocy społecznej.

Przyznanie ww. świadczeń, zgodnie z art. 106 ustawy o pomocy społecznej, następuje w drodze decyzji administracyjnej.

2. Gmina Tarczyn (dalej Gmina) działa na podstawie statutu Gminy⁵ natomiast Urząd Miejski (dalej Urząd), wykonujący m.in. zadania własne gminy oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, funkcjonuje na podstawie regulaminu organizacyjnego Urzędu⁶.

Realizacja kontrolowanego zadania w Gminie prowadzona była przez:

- Referat Budżetowo-Finansowy – w zakresie opracowywania projektu budżetu, ewidencji otrzymanych środków dotacji oraz sprawozdawczości budżetowej;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarczynie (dalej GOPS) – w zakresie przyznawania i wypłaty świadczeń, sporządzania list wypłat, prowadzenia ewidencji

⁴ Zaświadczenie z 21 listopada 2018 r.

⁵ Uchwała nr LXI/475/18 Rady Miejskiej w Tarczynie z dnia 2 października 2018 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Tarczyn ze zmianami. Ostatnia zmiana wprowadzona Uchwałą nr XXXVII/265/21 Rady Miejskiej w Tarczynie z dnia 18 lutego 2021 r.

⁶ W okresie od 1 stycznia do 30 marca 2023 r. obowiązywało zarządzenie nr 25/2013 Burmistrza Tarczyna z dnia 5 kwietnia 2013 r. ze zmianami. Od 31 marca 2023 r. obowiązywał regulamin wprowadzony zarządzeniem nr 33/2023 Burmistrza Tarczyna z dnia 31 marca 2023 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędowi Miejskiemu w Tarczynie, zmienionego zarządzeniami Burmistrza Tarczyna nr: 46/2023 z dnia 15 maja 2023 r. oraz 48/2023 z dnia 24 maja 2023 r.

księgowej otrzymanych i wydatkowanych środków dotacji, sprawozdawczości budżetowej, sporządzania zapotrzebowań na środki dotacji oraz sprawozdań w Centralnej Aplikacji Statystycznej (dalej CAS).

(Akta kontroli str.: 67-133)

3. GOPS jako jednostka organizacyjna Gminy działająca w formie jednostki budżetowej nieposiadającej osobowości prawnej, wykonuje zadania własne o charakterze obowiązkowym z zakresu pomocy społecznej oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Podstawą funkcjonowania GOPS jest m.in. statut⁷ oraz regulamin organizacyjny⁸, w którym określono strukturę i zakres zadań dla wyodrębnionych stanowisk pracy w GOPS. Zgodnie z zapisami ujętymi w przedmiotowych dokumentach, pracą GOPS kieruje Kierownik.

Ponadto GOPS jako jednostka budżetowa Gminy, prowadzi gospodarkę finansową, której podstawą jest roczny plan finansowy obejmujący dochody i wydatki przyjęte w budżecie Gminy.

(Akta kontroli str.: 150-169)

4. Burmistrz Gminy upoważnił Kierownika⁹ GOPS do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości Gminy, a także udzielił pełnomocnictwa do zawierania umów cywilno-prawnych dotyczących działalności GOPS¹⁰.

(Akta kontroli str.: 190-191)

5. W okresie objętym kontrolą w Gminie obowiązywały zasady (polityka) rachunkowości wprowadzone zarządzeniem nr 107/2017 Burmistrza Tarczyna z dnia 29 grudnia 2017 r. *w sprawie: szczegółowych zasad rachunkowości, zasad gospodarki drukami ścisłego zarachowania* zmienione zarządzeniem nr 118/2021 Burmistrza Tarczyna z dnia 30 grudnia 2021 r.¹¹ oraz zakładowy plan kont wprowadzony zarządzeniem nr 108/2017 Burmistrza Tarczyna z dnia 29 grudnia 2017 r. *w sprawie: zakładowego planu kont*, które zmieniono

⁷ Uchwała nr XLIII/296/21 Rady Miejskiej w Tarczynie z dnia 11 sierpnia 2021 r. *w sprawie: uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarczynie*.

⁸ Zarządzenie nr GOPS.011.18.2021 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarczynie z dnia 31 sierpnia 2021 r. *w sprawie: wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarczynie*.

⁹ Upoważnienie z dnia 1 sierpnia 2019 r.

¹⁰ Pełnomocnictwo z 3 lutego 2020 r. (dalej pełnomocnictwo).

¹¹ *W sprawie zmiany zarządzenia 107/2017 Burmistrza Tarczyna z dnia 29 grudnia 2017 roku w sprawie: szczegółowych zasad rachunkowości, zasad gospodarki drukami ścisłego zarachowania*.

zarządzeniem nr 14/2020 Burmistrza Tarczyna z dnia 11 lutego 2020 r.¹². Natomiast zasady (polityka) rachunkowości w GOPS zostały wprowadzone zarządzeniem nr GOPS.011.39.2017 Kierownika GOPS z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie *szczególých zasad rachunkowości, zasad gospodarki drukami ścisłego zarachowania, zasad gospodarki pieniężnej*, a zkładowy plan kont przyjęto zarządzeniem nr GOPS.011.37.2017 Kierownika GOPS z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie *zkładowego planu kont*.

(Akta kontroli str.: 134-149, 170-186)

II. W zakresie planowania i wprowadzenia środków finansowych do budżetu Gminy.

1. Wysokość środków dotacji na realizację kontrolowanego zadania została oszacowana na podstawie sporządzanych przez GOPS zapotrzebowań zgłaszanych w CAS do MUW.

(Akta kontroli str.: 192-196)

2. Wydział Finansów i Budżetu MUW pismem znak WF-I.3110.5.2022 z 24 października 2022 r. poinformował Gminę o kwotach dotacji celowych oraz dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej przyjętych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2023, w tym m.in. w dziale 852 *Pomoc społeczna*, rozdziale 85231 *Pomoc dla cudzoziemców* (dalej rozdział 85231 klasyfikacji budżetowej¹³) § 2010 *Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami* (dalej § 2010) w wysokości 12 100,00 zł, które wprowadzono do budżetu Gminy oraz GOPS na rok 2023, zgodnie z Uchwałą Budżetową Gminy Tarczyn na rok 2023 Nr LXIII/417/22 Rady Miejskiej w Tarcynie z dnia 15 grudnia 2022 r.
3. Wojewoda Mazowiecki (dalej Wojewoda) decyzją Nr 1/2023UB z 1 marca 2023 r.¹⁴ zatwierdził dla Gminy plan dotacji z budżetu państwa na 2023 r., w którym zmniejszono środki dotacji w rozdziale 85231 klasyfikacji budżetowej o kwotę 3 050,00 zł do kwoty 9 050,00 zł.

Powyższa zmiana została wprowadzona do budżetu Gminy na 2023 r. Zarządzeniem nr 27/2023 Burmistrza Tarczyna z dnia 13 marca 2023 r. w sprawie *zmian w uchwale*

¹² W sprawie zmiany zarządzenia nr 108/2017 Burmistrza Tarczyna z dnia 29 grudnia 2017 w sprawie: *zkładowego planu kont*.

¹³ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczególnej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.) – dalej rozporządzenie w sprawie szczególnej klasyfikacji budżetowej.

¹⁴ Pismo Wydziału Finansów i Budżetu MUW znak WF-I.3112.24.10.2023 z 1 marca 2023 r. o zatwierdzeniu planów finansowych budżetu województwa mazowieckiego na rok 2023.

budżetowej gminy na 2023 r. Ponadto przedmiotową zmianę wprowadzono do planu finansowego GOPS zarządzeniem nr GOPS.011.7.2023 Kierownika GOPS z dnia 13 marca 2023 r. w sprawie: *zmian w planie finansowym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarczynie na 2023 rok.*

Następnie Wydział Finansów i Budżetu MUW poinformował Gminę o dokonanych zmianach w planie dotacji celowych w rozdziale 85231 klasyfikacji budżetowej jn.:

- Decyzja nr 93/2023 z 20 maja 2023 r., pismo znak: WF-I.3112.17.28.2023 z 22 maja 2023 r., zwiększająca środki dotacji o kwotę 350,00 zł,
- Decyzja nr 195/2023 z 11 sierpnia 2023 r., pismo znak: WF-I.3112.17.64.2023 z 17 sierpnia 2023 r., zwiększająca środki dotacji o kwotę 4 850,00 zł,
- Decyzja nr 241/2023 z 19 września 2023 r., pismo znak: WF-I.3112.17.77.2023 z 20 września 2023 r., zwiększająca środki dotacji o kwotę 6 100,00 zł,
- Decyzja nr 362/2023 z 14 listopada 2023 r., pismo znak: WF-I.3112.17.99.2023 z 15 listopada 2023 r., zmniejszająca środki dotacji o kwotę 1 300,00 zł.

Powyższe zmiany w planowanych dochodach i wydatkach Gminy oraz w planie finansowym GOPS na 2023 r. w danym rozdziale klasyfikacji budżetowej wprowadzono na podstawie zarządzeń Burmistrza Tarczyna¹⁵, a także zarządzeń Kierownika GOPS¹⁶.

4. Ostateczny plan dotacji celowych dochodów¹⁷ i wydatków¹⁸ na 2023 r. w rozdziale 85231 klasyfikacji budżetowej wyniósł **19 050,00 zł**.

(Akta kontroli str.: 197-281)

III. W zakresie finansowania zadania.

1. Na podstawie wyodrębnionej ewidencji księgowej oraz wyciągów bankowych ustalono, że Gmina w 2023 r. na realizację kontrolowanego zadania otrzymała środki dotacji w wysokości ogółem **19 050,00 zł**. Przedmiotowe środki MUW przekazał w 15 transzach na rachunek bankowy Gminy¹⁹.

¹⁵ Zarządzenia nr: 50/2023 z dnia 25 maja 2023 r., 89/2023 z dnia 18 sierpnia 2023 r., 105/2023 z dnia 29 września 2023 r., 121/2023 z dnia 15 listopada 2023 r.

¹⁶ Zarządzenia nr: GOPS.011.17.2023 z dnia 25 maja 2023 r., GOPS.011.24.2023 z dnia 18 sierpnia 2023 r., GOPS.011.27.2023 z dnia 29 września 2023 r., GOPS.011.33.2023 z dnia 15 listopada 2023 r.

¹⁷ W § 2010

¹⁸ W § 3110 *Świadczenia społeczne* (dalej § 3110)

¹⁹ Rachunek o nr: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX prowadzony w XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX zgodnie z zaświadczeniem z 11 września 2024 r.

2. Otrzymane przez Gminę środki finansowe zostały ujęte w ewidencji księgowej: strona Wn konta 133 *Rachunek budżetu*, strona Ma konta 901 *Dochody budżetu* i zaklasyfikowano do rozdziału 85231 klasyfikacji budżetowej § 2010.

(Akta kontroli str.: 282-315)

3. W trakcie realizacji zadania, Gmina otrzymane środki dotacji sukcesywnie przekazywała na rachunek bankowy GOPS²⁰. Jak wynika z ewidencji księgowej GOPS, przedmiotowe środki ujęto na kontach: Wn 130 *Rachunek bieżący jednostki* (dalej konto 130)/Ma 223 *Rozliczenie wydatków budżetowych*.
4. Zapisy w ewidencji księgowej Gminy oraz GOPS porównano z wyciągami bankowymi – rozbieżności nie stwierdzono.

(Akta kontroli str.: 316-420)

5. Zarówno Burmistrz Tarczyna jak i Kierownik GOPS złożyli oświadczenia o nielokowaniu środków dotacji w 2023 r.²¹

(Akta kontroli str.: 652-653)

IV. W zakresie wykorzystania środków dotacji oraz ich ewidencji.

1. Kontroli poddano 100% wydatków poniesionych ze środków dotacji i dokumentów źródłowych dotyczących realizowanego zadania.
2. Na podstawie wyodrębnionej ewidencji księgowej oraz dokumentów źródłowych ustalono, że GOPS na realizację kontrolowanego zadania w 2023 roku wydatkował łączną kwotę **19 050,00 zł²²**, z tego:
 - kwotę 18 250,00 zł na udzielenie schronienia,
 - kwotę 800,00 zł na wypłatę zasiłków celowych.

Przedmiotowe wydatki zaklasyfikowano w rozdziale 85231 klasyfikacji budżetowej § 3110, co było zgodne z zasadami określonymi w rozporządzeniu w sprawie szczegółowej klasyfikacji²³.

²⁰ Rachunek o nr: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX prowadzony zgodnie z umową o prowadzenie przez XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX rachunków bankowych w złotych z 30 grudnia 2022 r.

²¹ Oświadczenie Burmistrza z 16 września 2024 r. oraz oświadczenie Kierownika GOPS z 17 września 2024 r.

²² Kwota wydatków po uwzględnieniu zwrotu jednego, pierwotnie nieskutecznie dostarczonego świadczenia.

²³ W przypadku noty księgowej nr: NKS/9/10/2023 z 19 października 2023 r., NKS/9/07/2023 z 20 lipca 2023 r. oraz listy wypłat zasiłku celowego z 9 listopada 2023 r., wydatki zaklasyfikowano w rozdziale 85214 *Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe*, a następnie przeksięgowano do rozdziału 85231 klasyfikacji budżetowej na podstawie dokumentu PK nr: 85 z 19 października 2023 r. oraz 97 z 30 listopada 2023 r.

3. Na podstawie przedstawionych dowodów źródłowych stwierdzono, że zarówno pomoc w postaci schronienia jak i przyznania zasiłków celowych została udzielona jednej osobie będącej cudzoziemcem, przebywającym na terenie RP na podstawie zezwolenia na pobyt tolerowany²⁴, w Schronisku dla Osób Bezdomnych – XXXXXX (dalej Schronisko) prowadzonym przez Stowarzyszenie XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX (dalej Stowarzyszenie).

(Akta kontroli str.: 421-422, 538-541)

Udzielenie schronienia

4. Pomoc w formie schronienia przyznano na podstawie decyzji administracyjnych Burmistrza Tarczyna²⁵.
5. Zasady odpłatności za pobyt osób skierowanych do Schroniska określały umowy zawarte pomiędzy Gminą a Stowarzyszeniem²⁶, w których wskazano dzienną stawkę pobytu i wyżywienia jednej osoby w kwocie 50,00 zł, tj. nie więcej niż 1 550,00 zł miesięcznie.
6. Środki dotacji wydawkowano na podstawie wystawianych przez Stowarzyszenie not księgowych za pobyt osób w Schronisku, w tym cudzoziemca, a poszczególne transakcje dokonywane były przelewem bankowym. W trakcie kontroli nie stwierdzono rozbieżności w zakresie naliczenia odpłatności za poszczególne miesiące pobytu cudzoziemca w Schronisku.
7. Wydatki z tytułu zapewnienia schronienia ewidencjonowano na kontach stron Wn 201 *Rozrachunki z odbiorami i dostawcami*/Ma 130, zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości.

(Akta kontroli str.: 423-463, 538-625)

Zasiłki celowe

6. W okresie objętym kontrolą wydano pięć decyzji administracyjnych²⁷ przyznających cudzoziemcowi zasiłek celowy z przeznaczeniem na zakup leków, środków higienicznych

²⁴ Właściwość miejscową rozpatrywania wniosków o pomoc określono w postanowieniu Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie z 5 września 2019 r., znak KOA/2859/Op/19. Zgodnie z przedmiotowym postanowieniem, organem właściwym ustanowiono Burmistrza Miasta i Gminy Tarczyn.

²⁵ Decyzje nr: GOPS.5112.02.2022 z 27 czerwca 2022 r., GOPS.5112.12.2022 z 29 grudnia 2022 r., GOPS.5112.2.2023 z 13 czerwca 2023 r.

²⁶ Umowa nr: 09/2022/S z dnia 31 grudnia 2021 r. oraz 12/2022/S z dnia 06 grudnia 2022 r.

²⁷ Decyzje nr: GOPS.5102.4.2023 z 16 stycznia 2023 r. – kwota świadczenia 300,00 zł, GOPS.5102.21.2023 z 8 maja 2023 r. – kwota świadczenia 150,00 zł, GOPS.5102.33.2023 z 19 czerwca 2023 r. – kwota świadczenia 100,00 zł, GOPS.5102.33.2023 z 7 sierpnia 2023 r. – kwota świadczenia 150,00 zł oraz GOPS.5102.72.2023 z 9 listopada 2023 r. – kwota świadczenia 200,00 zł

oraz pokrycie kosztów związanych z uzyskaniem dokumentów potwierdzających legalność pobytu na terytorium RP. Łączna kwota przyznanych świadczeń wyniosła 900,00 zł.

7. Wypłaty zasiłków celowych dokonywano przekazem pocztowym, na podstawie sporządzanych przez GOPS zestawień przyznanych zasiłków, w których wskazywano okres (miesiąc) przyznania, jego wartość (wraz z kwotą opłaty za zrealizowanie przekazu pocztowego), sposób realizacji wypłaty oraz dane osobowe i adresowe osoby, której przyznano świadczenie (dalej lista wypłat zasiłku celowego)²⁸.
8. W trakcie kontroli porównano dowody źródłowe stanowiące podstawę wydatkowania środków dotacji z potwierdzeniami nadania przekazu pocztowego, wyciągami bankowymi oraz ewidencją księgową GOPS. Stwierdzono rozbieżność pomiędzy przyznanymi i wypłaconymi świadczeniami a zapisami w ewidencji księgowej na kwotę 100,00 zł. Na powyższą okoliczność Kierownik GOPS wyjaśnił²⁹, że wysokość środków dotacji na realizację zadania szacowano jedynie na podstawie kosztów pobytu cudzoziemca w Schronisku, jednakże w trakcie 2023 r. otrzymywano wnioski o przyznanie zasiłków celowych, które na bieżąco były przyznawane, wypłacane i ewidencjonowane zgodnie z klasyfikacją do zadania. W konsekwencji w czerwcu 2023 r. dokonano przeksięgowania kwoty 600,00 zł³⁰ z uwzględnieniem przyznanych wówczas środków dotacji, finansując niedobór ze środków własnych. W drugiej połowie roku w zapotrzebowaniach uwzględniano kwoty zasiłków wypłaconych świadczeniobiorcy, a w grudniu 2023 r. dokonano przeksięgowania kwoty 500,00 zł³¹ do wysokości otrzymanej dotacji, tym samym zasiłek celowy w kwocie 100,00 zł³² sfinansowany został ze środków własnych.
9. Wydatki z tytułu przyznanych zasiłków celowych zaewidencjonowano na kontach stron Wn 240 *Pozostałe rozrachunki*/Ma 130, zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości.

(Akta kontroli str.: 464-625, 650)

²⁸ GOPS dokonywał przelewu bankowego w kwocie przyznanego zasiłku celowego zwiększonego o porto na konto Banku Pocztowego, następnie Poczta Polska przekazywała kwotę zasiłku celowego. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że środki dotacji wydatkowano wyłącznie na wypłatę zasiłków celowych, natomiast kwotę opłat pocztowych finansowano ze środków własnych. Powyższe znajduje odzwierciedlenie w ewidencji księgowej GOPS.

²⁹ Pismo z 17 września 2024 r.

³⁰ PK nr 52 z 30 czerwca 2023 r.

³¹ PK nr 101 z 12 grudnia 2023 r.

³² Przyznany decyzją GOPS.5102.33.2023 z 19 czerwca 2023 r.

Pozostałe ustalenia

10. Świadczenia z pomocy społecznej przyznawano decyzjami administracyjnymi Burmistrza Tarczyna wydawanymi po rozpatrzeniu wniosku osoby ubiegającej się o świadczenie oraz po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego.
11. Analizowane dowody księgowe zostały sprawdzone pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym i zatwierdzone do wypłaty oraz – co do zasady – spełniały wymogi dowodu księgowego określone w art. 21 ustawy o rachunkowości³³. Stwierdzono natomiast, że w miejscach podpisu osoby sprawdzającej pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzającej wydatek do wypłaty widnieją jedynie znaki graficzne (tzw. parafy). Ponadto ustalono, że w 6 przypadkach³⁴ dokonano korekty błędu na dowodzie księgowym poprzez nadpisanie treści pierwotnej dekretacji lub naniesieniu zmian z użyciem korektora biurowego, tj. niezgodnie z zapisami art. 22 ustawy o rachunkowości. Na powyższą okoliczność Kierownik GOPS złożył wyjaśnienia³⁵, które zostały przyjęte przez kontrolujących.
Dodatkowo ustalono, że na rewersie not księgowych zamieszczono adnotacje wskazujące, że wydatki poniesione z tytułu zapewnienia schronienia cudzoziemcowi sfinansowano ze środków Wojewody.
12. GOPS prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową do wydatkowanych środków dotacji, umożliwiającą identyfikację poszczególnych operacji gospodarczych.
13. Z okazanej w trakcie kontroli dokumentacji finansowo-księgowej wynika, że na dzień 31 grudnia 2023 r. otrzymane środki dotacji w kwocie 19 050,00 zł wykorzystano w całości.

(Akta kontroli str.: 538-625, 651)

V. W zakresie sprawozdawczości dotyczącej realizowanego zadania.

1. W dniu 9 stycznia 2024 r. GOPS przekazał za pośrednictwem CAS *Sprawozdanie z wykonania wydatków poniesionych w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. w Dziale 852 – Pomoc społeczna – Rozdziały 85219 § 2010 i 85231 § 2010* (dalej sprawozdanie roczne) do MUW, tj. w terminie określonym na formularzu niniejszego sprawozdania. Zgodnie z danymi wykazanymi w rocznym sprawozdaniu, w 2023 r. Gmina wydatkowała

³³ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 120 ze zm.) – dalej ustawa o rachunkowości.

³⁴ Lista wypłat zasiłku celowego za maj 2023 r. z 8 maja 2023 r., Lista wypłat zasiłku celowego za czerwiec 2023 r. z 19 czerwca 2023 r., Lista wypłat zasiłku celowego za lipiec 2023 r. z 7 sierpnia 2023 r., Lista wypłat zasiłku celowego za sierpień 2023 r. z 1 września 2023 r., Nota księgowa nr NKS/10/11/2023 z 17 listopada 2023 r., Nota księgowa nr NKS/10/12/2023 z 11 grudnia 2023 r.

³⁵ Pismo z 17 września 2024 r.

19 050,00 zł. Ustalono, że dane w zakresie wysokości wydatków zgodne są z ewidencją księgową wydatków GOPS.

(Akta kontroli str.: 632-633)

2. W sporządzonych przez Gminę sprawozdaniach Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał roku 2023, w części dotyczącej rozdziału 85231, wykazano dane wynikające z ewidencji księgowej na dzień 31 grudnia 2023 r. Wykonanie dochodów i wydatków było zgodne z przyjętym planem finansowym Gminy.

(Akta kontroli str.: 642-647)

3. Dane wykazane przez GOPS w sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał roku 2023, w części dotyczącej rozdziału 85231, były zgodne z przyjętym planem finansowym wydatków oraz zapisami w ewidencji księgowej na dzień 31 grudnia 2023 r.

(Akta kontroli str.: 634-641)

Reasumując ustalenia kontroli, stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- 1) korygowaniu dowodów księgowych niezgodnie z zapisami art. 22 ustawy o rachunkowości,
- 2) złożeniu na dowodach księgowych w miejscach podpisu osoby sprawdzającej pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym oraz zatwierdzającej wydatek do wypłaty znaków graficznych (tzw. paraf), co jest niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że *dowód księgowy powinien zawierać co najmniej: stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.*

Uwzględniając powyższe, zobowiązuję Panią Burmistrz do podjęcia działań mających na celu wyeliminowanie powstania w przyszłości stwierdzonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

- 1) przestrzegania zasad dotyczących wymogów merytorycznych dowodów księgowych, w tym do korygowania dowodów księgowych z zachowaniem zapisów określonych w art. 22 ustawy o rachunkowości,

- 2) składania na dowodach księgowych podpisu osoby odpowiedzialnej za ich sprawdzenie pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym oraz zatwierdzającej wydatek do wypłaty.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Na podstawie art. 49 ww. ustawy zobowiązuję Panią Burmistrz do przekazania w terminie 10 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/